

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7565,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Francosko finančno pismo

Pariz, januarja.

Dolgo časa so Francijo smatrali za srečni otok v sedanjih svetovni gospodarski krizi. Sedaj pa se vedno bolj kaže, da tudi Franciji ni bilo prizaneseno in da tudi ona vedno bolj trpi radi gospodarske krize. Število brezposelnih narašča in sanacij raznih podjetij in bank menda tudi še ni konec. Tudi v Franciji se opažajo posledice težaviranja gotovine kakor v drugih evropskih državah, kar naravno zelo otežuje normalni potek gospodarskega življenja. Zato vidimo, da je obtok bankovcev v Francijo izredno velik in v dosega zadnje čase rekordne številke. Nasprotno pa je vedno močnejši odmev Francije v mednarodnih vprašanjih, kar temelji na dejstvu, da je danes Francija edina država na svetu, ki more še komu kaj kreditirati. Toda tudi tu se opaža polagoma, da more javni trg kapitala sprejemati vedno manj emisij. V preteklem letu so znašale emisije v Franciji 16.2 milijarde frankov, dočim so še leta 1930. znašale 22.1 milijarde frankov. Toda pri tem je treba vpoštevati, da javni vpis ni zmogel teh vsot in da so morali velike deleže pri novih emisijah prevzeti garancijski sindikati sami. To je popolnoma razumljivo pri sedanjih borznih tečajih. Kajti veliki padec tečaja tako papirjev s stalno obrestno mero kakor delnic je povzročil največje nezaupanje kapitalistov do novih naložb v papirje. Indeks tečajev je znašal na pariški borzi v začetku l. 1929 156.8 (podlaga so tečaji konec l. 1927., ki so vzeti za 100), v začetku l. 1930. 134.7, v začetku l. 1931. pa 92.0. Na dan 2. januarja 1932 pa je znašal indeks 47.8. V primeri torej z l. 1927. so padli tečaji za polovico, ravnotako tudi v primeri z začetkom preteklega leta. Pri tako nizkih tečajih za večino papirjev ni mogoče misliti na kako večjo emisijo po ugodnem tečaju. Vzemimo za vzgled eno 7% posojilo, ki je bilo emitirano lani, pa takoj uvedeno na pariški borzi. Uvodni tečaj je bil 85 (le malo nižji kot emisijski), te dni pa je znašal tečaj 45—47.50. Kapitalist, ki je lani podpisal posojilo, je izgubil v krajši dobi kot eno leto skoro polovico svojega denarja, če hoče sedaj vnovčiti obligacijo. Pri tako nizkih tečajih so donosi papirjev znatni, pa vendar ti nizki tečaji ne vzbujajo veselja do nakupov, ki bi tečaj dvignili.

Velike francoske banke se zavedajo tega dejstva in tečaji emisijskih bank so padli v večji meri kot tečaji drugih zavodov. Vsa tendenca francoskih velikih bank gre sedaj za tem, da si naberejo čim večje likvidne vsote, ki gredo pri največjih zavodih v milijarde frankov.

Končno ne smemo pozabiti še enega momenta. Francija je v svojih denarnih poslih tako zelo previden, da se mnogim zaradi tega zdi naravnost smešen. Kakor smo v Nemčiji videli, da je vladala v gospodarstvu velikopoteznost (ki pa se je sedaj tako žalostno zrušila), tako vidimo pri Francijah največjo previdnost, ki povzroča, da je sedanjí finančni položaj Francije tako trden in da se oči vseh posojilomalcev obračajo v Francijo.

Pač pa je Francija v stanu iz državnih sredstev dovoliti kakšno manjšo posojilo. Tako poročajo listi, da je bilo obljubljeno Českoslovaški posojilo 500 milijonov. Naravno je, da mora taka posojila odobriti francoski parlament, ki se sestane 12. januarja. Francoske finance so sicer že pod vplivom padca davčnih dohodkov, vendar ima Francija še velike rezerve iz prejšnjih let v gotovini, ko je bil donos davkov izredno velik. Ze svoječasno je iz teh rezerv podelila nekaj posojil. Vprašanje pa je, če ne bo zmagal pesimizem glede bodočega razvoja dogodkov, ko za enkrat še ni videti konca sedanjí svetovnogospodarski krizi. Proračun za 1932 je bil sestavljen že v znaku teh momentov.

Sedaj išče posojila v Franciji tudi Rumunija, katere finančni minister gre v Pariz. Rumunske potrebe so velike, vendar pa vse kaže, da Rumunija ne bo mogla dobiti kakšnega večjega posojila, pač pa je pričakovati, da bo Banque de France pomagala z deviznimi krediti. Podobno je bilo z Grčijo, kateri je ravno tako Banque de France odobrila kredit 100 milijonov frankov. Mimogrede omenjamo tudi, da se za večstomilijonski kredit pogaja v Parizu tudi rumunska monopolska uprava, ki potrebuje sezonski kredit za nakup tobaka.

Značilno je, da vse države, ki iščejo posojil v Franciji, potrebujejo predvsem dolgoročno posojila, katerih pa ni mogoče dobiti, pač pa lahko računajo samo na manjša kratkoročna posojila. Naravno je, da teh posojil ne morejo porabiti za investicijske svrhe, ker so premajhna in zato (tako n. pr. v Rumuniji) govore proti takim posojilom, čeprav priznavajo, da so v danem momentu edina možna rešitev finančne krize. Tudi Francozi sami se zavedajo teh dejstev in bi bili gotovo pripravljene raje dati velika investicijska posojila, ker je le tako mogoče, da imajo od posojil države, ki jih dajo, večjo korist. Z donosi investicijskih posojil je mogoče izboljšati splošni gospodarski položaj in z doosi teh investicij je mogoče lažje plačevati obrestno in amortizacijsko breme. Takih dolgoročnih posojil si seveda žele posojilomalci, vendar v danem momentu ni nanje mogoče misliti v večjem obsegu.

Francija se dobro zaveda pomena inozemskih posojil na domačem trgu, vendar pa tudi francoska vlada sama ve in marsikdaj deli mnenje francoskih kapitalistov glede dajanja posojil. Francoska vlada danes obvladuje domači kapitalni trg v taki meri kakor nikjer drugod na svetu ne. Edino Amerika je kot posojilodajalec vsesčasno poskušala vplivati na svoje kapitaliste glede dajanja posojil, toda njena politika ni bila konsekvantna in zato imajo danes Američani v Nemčiji »zmraznjenec« milijard-

Politična borba okoli osebe Hindenburga

Brüning se pogaja s Hitlerjem -- Hitler za Hindenburga, ako se nacionalisti pustijo v vlado in izvedejo nove volitve v Reichstag

Berlin, 8. jan. Za praznike je vladalo po vsej Nemčiji politično premirje, ki je bilo naloženo s prepovedjo političnih shodov. Zato pa se zdaj opaža toliko bolj živahno vrvenje. V Berlinu se nabirajo voditelji vseh strank in vršijo se živahna posvetovanja, tako da dobiva javnost vtis, da stoji Nemčija na pragu velikih dogodkov. Vodja nemških nacionalistov Hugenberg zahteva novo nacionalistično vlado, nemška ljudska stranka, ki je prešla popolnoma k desnici, se še ne more odločiti, ali bi se stopila s Hugenbergovimi nemškimi nacionalci ali z agrarci. Centrum, ki danes vodi vlado, se boji, da ne bi prevladali desničarji, in zanimiv je članek osrednjega glasila centra na Hessenskem, ki poziva narodne socialiste, naj se že odločijo, ali hočejo ostati še nadalje izven vlade ali pa sodelovati z vlado s »čutom odgovornosti«, mejnati dosedanje metode in odobriti Brüningovo zunanjo politiko.

Ze več dni je na dnevnem redu razpravljanje o reparacijah in stranke ne opustijo nobene prilike, da ne bi z zahtevu popolnega črtanja vojne odškodnine utrdile svoje postojanje med volivci. Toda dogodek dneva je včerajšnji razgovor med Brüningom, vojnim in notranjim ministrom Grunerjem ter Hitlerjem. Podrobnosti razgovorov še niso povsem znane, vendar je že javna tajna, da gre za vprašanje, ali naj Hindenburg, čigar predsedstvo zapade v smislu weimarske ustave meseca maja, spričo tako važnih mednarodnih pogajanj, kakor so reparacije, razorožitve in podaljšanje kratkoročnih kreditov, ostane še nadalje na krmilu nemške države ali naj se umakne. Rečeno je bilo, da bo Hitler še v teku današnjega dne sporočil Brüningu pogoje, pod katerimi bi bil pripravljen pristati na kompromis glede Hindenburga.

Kako velik ugled uživa Hindenburgova oseba po vsem svetu, je znano, saj vidijo v njem posebno

Francio, jamstvo za notranji red v državi in pa za umerjenost nemške zunanje politike. Maršal Hindenburg je bil izvoljen l. 1925 za predsednika, in sicer kot kandidat desničarskih strank, ki so pri drugem glasovanju nastopile sporazumno. Svet je videl v izvolitvi nekdanjega Wilhelmovega maršala za predsednika pričetek nemške revanšne politike in tudi hud udarec weimarski republikanski ustavi. Toda dogodki so pokazali, da je bila ta napoved zgrešena, kajti Hindenburg se je čudovito prilagodil zahtevam povojne Nemčije. Omogočil je Stresemannovo koncilantno zunanjo politiko kakor tudi sestavo Marxovega in Müllerjevega kabineta, nadalje sporazum v Haagu ter končno sestavo Brüningove vlade. Nič čudnega, da so bile desničarske stranke nad njim razočarane in da se danes v prvi vrsti republikanske stranke potegujejo za Hindenburga.

Večkrat so narodni socialisti mislili na kandidaturu Hitlerja — ki bi moral postati šele nemški državljani —, na drugi strani se je imenoval tudi Gessler kot bodoči predsednik republike, ki bi bil naklonjen nacionalistom. Seveda te osebnosti niti zdaleč ne odtehtajo Hindenburga in pariški »Temps« je včeraj zapisal, da bi kandidatura teh oseb pomenila skok v temo. Vse kaže, da ni Hitler nafešen nasprotnik zaželenemu kompromisu glede Hindenburgovega predsedstva. Tako mu je

za novo leto poslal osebne čestitke, in mnogi vidijo v tem znak Hitlerjevega popuščanja. Stališče socialnih demokratov še ni jasno, vendar se čujejo tudi iz njihovih vrst glasovi za to, da bi Hindenburg ostal še nadalje na krmilu države. Tako piše socialistična »Rheinische Zeitung«, da je samo ob sebi umevno, da ostane Hindenburg na svojem mestu, dokler se ne zaključijo pogajanja glede reparacij, kratkoročnih kreditov in razorožitve.

V smislu ustave ni mogoče podaljšati Hindenburgovega mandata brez spremembe ustave same. Za spremembo pstave je potrebna dvetretjinska večina v državnem zboru. Ako pomislimo, da štejejo narodni socialisti 107 poslancev, nemški nacionalci 41 in komunisti 78, nam postane jasno, da je mogoče podaljšati Hindenburgov mandat edino sporazumno s narodnimi socialisti. Volitve predsednika bi se morale vršiti že marca, in ako ne bi noben kandidat pri prvem glasovanju dobil absolutne večine, bi se morale vršiti aprila drugo glasovanje. Kakšne pogoje je stavil Hitler za kompromis, ni točno znano. Nacionalistični tisk meni, da bo Hitler zahteval: hitlerjemcem se morata izročiti listnici ministrstva za notranje zadeve in ministrstva za narodno gospodarstvo; razpustiti se morata državni zbor in pruski deželni zbor ter izvesti nove volitve. Zatočno naj Brüning ostane državni kanceler.

Pogoji nemških fašistov

Berlin, 8. jan. Z. Po informacijah, ki prihajajo iz krogov narodnih socialistov, so le-ti pripravljene, da se podaljša službena doba predsednika nemške republike Hindenburga, to pa le pod gotovimi pogoji. Predvsem zahtevajo narodni socialisti, da podaljšanje službene dobe Hindenburga ne

izvrši sedanjí nemški državni zbor. Glavni pogoj pa je, da se ne odgodi volitve za pruski deželni zbor. Govori se tudi o možnosti vstopa narodnih socialistov v vlado. Oni zahtevajo notranje in gospodarsko ministrstvo in jim je v tem slučaju vseeno, če dr. Brüning ostane ali ne.

Kako se bo preosnovala Lavalova vlada?

Pariz, 8. jan. Z. Večina današnjih listov piše, da bo Lavalova vlada, čim se sestane parlament, podala ostavko. Z druge strani se zopet povdaja, da Laval ne namerava dati ostavke vsega kabineta, temveč hoče izvršiti le rekonstrukcijo vlade. V slučaju rekonstrukcije, bo najbrž iz vlade izpadel Briand, vsekakor pa bosta odšla Doumerin in Reynaud. Laval bo poleg predsedstva prevzel še zunanje ministrstvo. Kot kandidata za zunanje ministrstvo se imenujeta Boncour in Tardieu. Laval pravi, da ni izključeno, da pride do demisije vsega kabineta in bi v tem slučaju predsednik republike poveril mandat za sestavo vlade min. predsedniku Lavalu. Nova Lavalova vlada bi se orientirala bolj na levo, ker bi šla skupno z radikali. Če pride do te kombinacije, bo zunanje ministrstvo prevzel Laval, vojno ministrstvo pa Herriot. Če se bo pa Lavalu posrečilo rekonstruirati vlado, pa bo vojno ministrstvo prevzel polkovnik Fabri.

Pariz, 8. jan. Z. Jutranji listi, med njimi »Petit Parisien« in »Matin«, poročajo, da bo Laval v tork, najkasneje v sredo, podal predsedniku repu-

blike demisijo celokupne vlade. Listi trdijo, da bo predsednik republike ponovno poveril mandat za sestavo vlade Lavalu, ki se bo trudil, da bodo po želji predsednika republike v novo vlado prišli tudi radikali. Če zaradi stališča radikalne opozicije Lavalu ne bi uspelo sestaviti vlade, ne bo spopolnil portfelja vojnega ministrstva, temveč le nekatere druge resore. V zvezi s tem se javlja, da je Briand trdno sklenil, da demisionira, čeprav se je njegovo zdravje v zadnjem času znatno zboljšalo. Laval bo skušal pregovoriti Brianda za sodelovanje. Čuje se, da bo Briand v novi vladi dobil ministrstvo brez portfelja. Iz Briandove okolice se pa te vesti demantirajo.

Brianda bodo izkrcali?

Pariz, 8. jan. AA. Havas poroča, da bo predsednik vlade g. Laval, če zunanjemu ministru g. Briandu zdravje ne bi dopuščalo, da obdrži zunanje ministrstvo, prosil g. Brianda, naj vendar še sodeluje v njegovi vladi.

Kaj bo z reparacijsko konferenco

London, 8. jan. Z. Britanski ekspert sir Leith Ross je danes ponovno odpotoval v Pariz, da nadaljuje preliminarne pogajanja s francosko vlado za odreditev smernic, ki jih bosta zastopali britanska in francoska vlada na reparacijski konferenci v Lozani. Pred odhodom iz Londona je sir Ross konferiral s predsednikom vlade MacDonaldom, ki se je včeraj vrnil v London iz Švice, kjer je bil na počitnicah.

London, 8. jan. Z. Britanska delegacija za reparacijsko konferenco v Lozani je definitivno sestavljena. V delegacijo so imenovani finančni minister Chamberlain, trgovinski minister Runciman in Baldwin. V političnih krogih so mnenja, da bo diskusijam reparacijske konference prisostvoval tudi predsednik vlade MacDonald. Pred odhodom v Lozano, se bo britanska delegacija ustavila najbrže v Parizu, kjer se bosta MacDonald in sir John Simon sestala s francoskim ministrskim predsednikom Lavalom.

ne kredite. Politika vplivanja na kapitalni trg se je torej izkazala za dobro.

V sedanjí gospodarski krizi je mednarodno gibanje kapitala skoro popolnoma zastalo. Lahko tudi rečemo, da je sedanja ostrina gospodarske krize bila v nemali meri povzročena ravno po tem dejstvu. Kakor hitro se bo zopet začel ta mednarodni krogotok kapitala v normalni izmeri, ne bo do izostale dobre posledice. Ravno Francija je danes najbolj poklicana, da pripravi temu gibanju prostesjo pot. Francija se tega zaveda, če pa je pri plačanju svojih kapitalov previdna, ji tega ni za-meriti, saj s francoskega stališča ne.

Reparacijska konferenca se odloži?

London, 8. jan. AA. Javnost je sprejela vest o smrti francoskega vojnega ministra Maginota kot senzacijo. Listi se boje, da ne bi ta dogodek poslabšal položaja v Evropi in da bi utegnile njegove posledice povzročiti, da bi morale vlade odložiti lausannsko konferenco.

Mednarodni moratorij?

London, 8. jan. Z. Vest nekaterih ameriških listov, da predsednik Hoover namerava sklicati tudi mednarodni moratorijsko konferenco, se komentira v dobro poučenih krogih kot dokaj verjetna. Ta moratorijska konferenca bi bila nadaljevanje reparacijske konference. Britanska vlada bi se takemu pozivu rada odzvala. Toda kdaj bo sklicana taka konferenca, se zaenkrat še ne more vedeti, najbolj verjetno pa je, da bo sklicana koncem tega leta.

Nov predlog za odplačevanje vojnih dolgov

London, 8. jan. Z. Znani britanski ekonomist Armstrong je objavil v »Temps« daljši članek, v katerem stavlja predloge, da naj bi se evropski vojni dolгови odplačevali Ameriki v agrarnih in industrijskih proizvodih. Te dajatve bi namreč precej stabilizirale ekonomske prilike v Evropi. Armstrong opravičuje svoj predlog s tem, da je Amerika za časa vojne dajala svojim bivšim zaveznikom v Evropi municijo, orožje in živila, ne pa zlato. Zato lahko bivši ameriški zavezniki s pravico zahtevajo, da vračajo Ameriki svoje dolgove v indu-

Rojstni dan kraljice

Belgrad, 8. jan. AA. Na rojstni dan Nj. Vel. kraljice 9. januarja ne bo nikakih posebnih sprejemov. Le vpisna knjiga bo kakor običajno ves dan na razpolago v maršalatu dvora.

† Minister Maginot

Pariz, 8. jan. AA. Vsi listi prinašajo spoštovanja polne članke o priliki smrti vojnega ministra Maginota. V nekrologih naštevajo zasluge, ki jih ima pokojnik za narodno obrambo, nekateri lišti pa tem bolj obžalujejo smrt Maginota, ker je imela Francija popolno zaupanje v njegovo oostroumnost in prisotnost duha — dve lastnosti, ki sta neobhodno potrebni za zagovarjanje francoskega stališča na bližnji razorožitveni konferenci.

Pariz, 8. jan. AA. Ministrski svet je sklenil, da bo pogreb preminulega vojnega ministra Maginota na državne stroške.

Pogreb bo po vsej priliki v nedeljo. Predsednik vlade Laval je izdal nalog, naj bodo na vseh javnih in državnih zgradbah državne zastave razobešene v znak žalosti na pol droga.

Pariz, 8. jan. AA. Na seji ministrskega sveta je imel predsednik vlade g. Laval spominski govor za pokojnim vojnim ministrom Maginotom. Tudi predsednik republike Doumer je imel govor, v katerem se je spoštljivo oddolžil manom pokojnega ministra. V znamenje žalosti je vrhovni svet narodne obrambe odgodil svojo današnjo sejo.

Huda poostritev deviznega reda v Avstriji

Dunaj, 8. jan. tg. V glavnem odboru narodnega sveta so danes sklenili novo poostritev deviznega reda. Novi devizni red prepoveduje privatni devizni kliring s tem, da se dovoljuje dobrovpis in polog samo za neposredne inozemske upnike. Najostrejša novost je pa ta, da skuša vlada valuto šilinga izključiti iz inozemske trgovine. Izvoznik sme sprejeti v plačilo šilinge samo tedaj, če izvirajo iz svobodnega imetja inozemca v šilingih pri kakem avstrijskem kreditnem podjetju. Tudi plačilo v blagu ali vrednostnih papirjih mora odobriti Narodna banka, ravno tako tudi vsak uvoz in izvoz na kredit. Prepovedane so tudi zavarovalne pogodbe v tuji valuti pri tujih zavarovalnih družbah. Vlada skuša torej zapreti vsa pola, po katerih so se skušali posamezniki do sedaj z velikim uspehom izogibati deviznim predpisom, tako da se računa, da znaša mesečna oddaja izvozne valute komaj 10 milijonov šilingov.

Rumunija išče posojila

Pariz, 8. jan. Z. Rumunski finančni minister Argetoianu je prispel včeraj v Pariz. Najpreje bo sprejet od predsednika republike, nato pa od ministrskega predsednika Lavalu. Po teh avdijencah se bo sestel z gospodarstveniki.

Pariz, 8. jan. Z. Poročajo, da je podpisana pogodba, glasom katere se je Francija zavezala, da bo uvozila iz Rumunije 40.000 vagonov petroleja.

strijskih in agrarnih proizvodih, nikakor pa ne v zlato. Edino obrest od teh dolgov bi morala Evropa plačati v dolarjih.

Božič v sovjetski Rusiji

Dopisnik »Kölnische Zeitung« iz Rusije Just poroča:

December mesec je brezbožnikom in sovjetski vladi nepričakovano povzročil dosti težkoč. S 1. decembrom so večina državnih uradov, predvsem pa vse tovarne, upeljali šestdnevni tednik. Na ta način se je nedelja srečno spremnila v delavnik. Reformatorji pa niso slutili, da bo na ta način »proletarski praznik« postal 6. december (19. po novem koledarju). To je dan sv. Nikolaja, ki je bil v carski Rusiji največji praznik, bil je dan godu carja. Na ta način pokazano spoštovanje na zverski način ustreljenemu carju je seveda v tem enoličnem ruskem življenju povzročilo veliko značilnih smešnic in zabavljic. Prestasene oblasti so po tem neljubem dogledu z grozo ugotovile, da bodo delavci praznovali tudi 12., 18. in 24. december. In 24. december je Sv. večer! Kaj storiti? Pričela se je vnetja propaganda in »zavedni delavci« so se »prosto-voljno« odločili, da tega dne ne bodo počivali, marveč delali in zaslužek naklonili za Obrambno zvezo. (Slednja kupuje letala in plinske maske v pričakovanju nove vojne.)

Na ta način bo vsak delavec vedel, da mu je vlada odvzela prost dan samo radi praznika Kristusovega rojstva.

Ali kdo letos obhaja božič v sovjetski Rusiji? Se celo Lenin, — ko ga je strašna bolezen pregnala v graščino Gorke —, je lastno-ročno prižigal sveče na božičnem drevescu, ki ga je priredil za kmečko deco. Vodilni komunisti so več let sledili temu primeru in zgledu diktatorja, samo da so betlehemsko zvezdo vrh drevesa nadomestili z rdečo peterokrako sovjetsko zvezdo. Po padcu Trockega je Stalin prepovedal tudi to »buržujsko razvado«. Napetost, ki je zavladovala s petletnim načrtom, je uničila vsako svečano razpoloženje. Zvonjenje je sploh in povsod prepo-vadano, ker »moti pri delu in počitku«. Maršikateri uradniki, ki je bil slučajno prost na praznik, je prihajal v urad in delal, da mu ne bi očitali »verske miselnosti«. Vendar so ljudje tudi lani na ta dan skrivaj prinašali v svoje domove majhna drevesca ali vsaj

smrekove vejice, skrbno zamašili okna, vrata, ključavnice, da bi bili varni pred prostovoljnimi vohuni, in prižigali so svečice. Dobro vem — piše dopisnik — da se dobro pripravljajo vse maloštevilne moskovske cvetličarne na Božič, ker jim kljub vsem pretnjam in grožnjam ta dan vrže največ zaslužka! Samo inozemci, ki bivajo v Moskvi, imajo pravico nemoteno obhajati praznik. Konzulati so si preskrbeli nakaznice za božična drevesca in naročili iz inozemstva okraske, svečice, sladkarije in drugo. Nemška evangelijska občina je lani razstavila v svoji kapelici dve božični drevesci in razdelila na stotine vstopnic ljudem, ki so prihajali občudovat »pravi Božič«. Kapelica je bila neprestano natlačeno polna in je v njej vladalo tiho, plaho, a iskreno veselje. Ni nobenega dvoma, da se bo to ponovilo tudi letos, čeprav bodo vohunom na lju-bo navidezno zasmehovali ruski obiskovalci »nazadnjaško kapitalistično miselnost«.

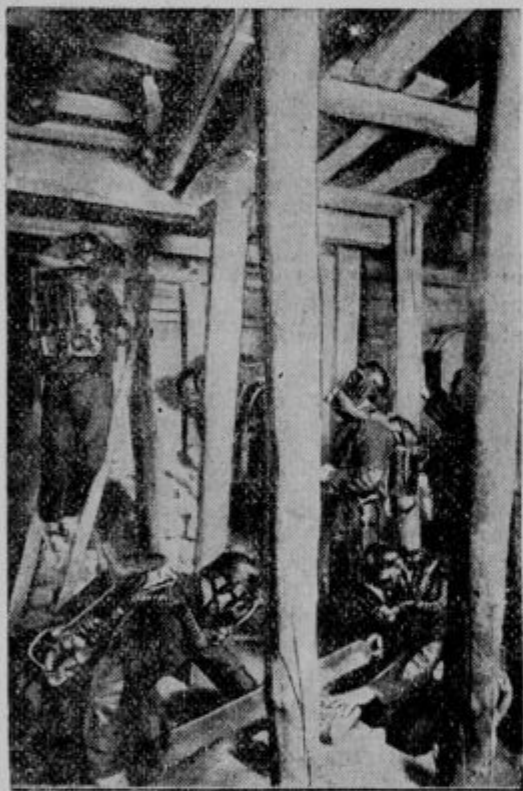
Kristusov red. To najvišje papeško odlikovanje je ustanovil papež Janez XXII. leta 1312. Red obstaja iz krasno izdelanega križa iz belega in rdečega emajla in iz zlate krone. Od ustanovitve tega reda do danes je bilo odlikovanih samo par oseb. Pred dnevi je papež v znak sprave med Vatikanom in italijansko državo s tem najvišjim redom odlikoval italijanskega kralja Emanuela.

Noroletna burja

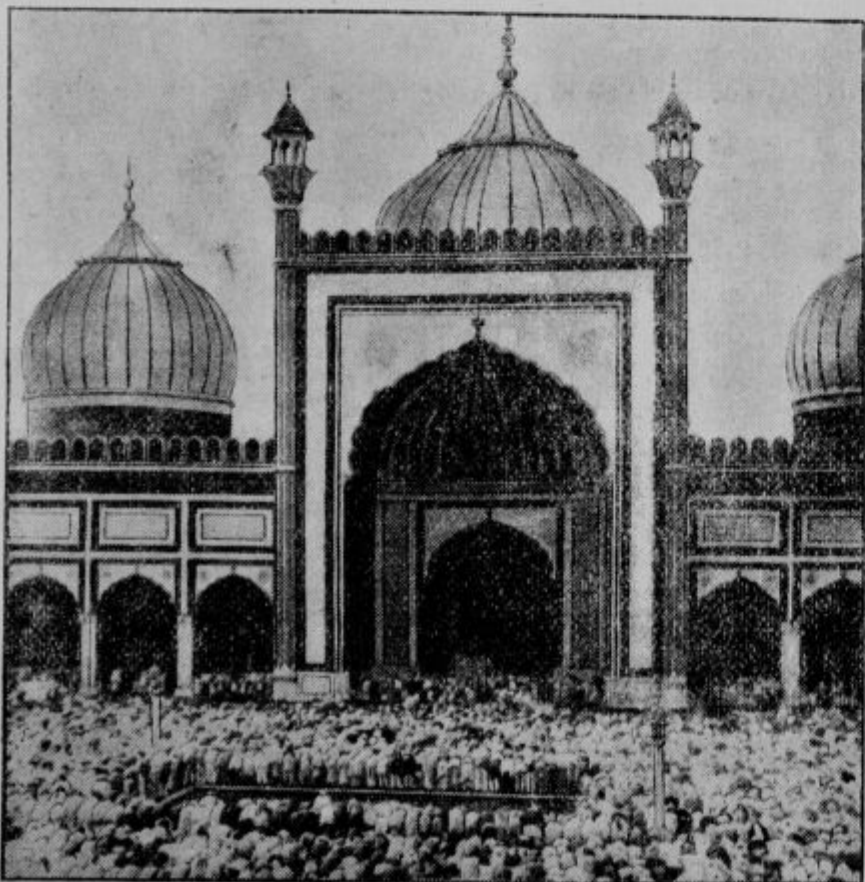
Španski listi poročajo o strahovitem raz-dejanju, ki ga je povzročila novoletna burja v Gibraltarskem prelivu. Največ je trpela okoli-lica Malaga. V Algecirasu je razdril vihar mestno elektrarno. Blizu Cadiza je vrglo mor-je na kopno 14 mrtvih ribičev. Burja je od-nesla veliko streh in izruvala drevorede. Ško-da znaša milijone peset.

Prašček - 15 dinarjev

Poročevalec Berl. Ztg. am Mittag po-roča iz Varšave: Poljedelska kriza na Polj-kem je vedno ostrejša. Cene kmečkih pridel-kov nevdržno drviyo navzdol, in je sedanje stanje naravnost obupno. Po podatkih držav-nega gospodarskega zavoda je zaslužila dnevno povprečna kmetija leta 1928 po 20 Din, predlani po 12 Din in lani (leta 1930) samo po 0,90 Din! To pomeni, da so zapravljali kmetje že lani premoženje. Ni nobenega upa-nja, da bi se utegnil ta položaj izboljšati v dogledni bodočnosti. Mali in srednji kmečki posestniki zelo potrebujejo denar in niso v stanju ničesar kupiti. To je povzročilo smešno nizke cene živine, zelenjave, krompirja itd. Poseben obup vlada v Galiciji in Sleziji. A tudi t. zv. normalne cene v nekdanji Ruski Poljski so izredno neugodne. Tako so proda-jali kmetje po božičnih sejmih v okolici Ka-lisza dobro kravo za 450 Din, konja za 250 Din, prašička za 15 Din, race pa po 5 Din.

Reševalna dela v rudniku Beuthen. V ponedeljek se je v rudniku Beuthen, v glavem rovu Karsten zgodila strašna nesreča. Radi neprestanega deževja se je pričelo udiranje in tega dne je nenadoma zasulo rov, v katerem je delalo 15 rudarjev. Ta-kojtnja reševalna dela so rešila samo enega de-lavca; nato so morali prenehati, ker je rešilna ekspedicija vsled novih zasipavanj prišla v življenjsko nevarnost. 14 rudarjev je bilo žrtev te kata-strofe. Radi neprestanega udiranja v rudniku še niso mogli izkopati trupel nesrečnežev.

Nemiri v Indiji. Pogled na »mošejo mošej« v mestu Delhi, največjo na svetu. V Delhi je središče mohamedanskega pokreta v Indiji, ki ga izkoriščajo Angleži v borbi proti Gandiju, voditelju Indijcev, ki pripadajo hinduizem.

Požarna katastrofa v kopalšču Salzgrub ob Reni. Pred par dnevi je v glavni kopalški zgradbi v znanem porenjskem kopalšču Salzgrub izbruhnil požar, ki se je vsled hudega vetra s strahovito naglico razširil in upeljal številne privatne in javne zgradbe. Vsi napori požarne brambе niso bili kos strašnemu požaru, ki je zahleval tudi več človeških žrtev.

Leninovi možgani

»Neu. Wien. Journal« prinaša razgovor z berlinskim znanstvenikom prof. O. Vogtom, ki se je povrnil iz Moskve, kjer je na povabi sovjetske vlade dve in pol leta razisko-val Leninove možgane. Široka javnost nima pojma o izredni zamudnosti tega znanstvene-ga postopanja. Možgani romajo takoj po smrti v kopel, ki pokonča bakterije, nato pa v pa-rafin. Slednji povisa odpornost in prožnost možganskih stanic. Poseben stroj reže na ta način preparirane možgane v tenke sloje, t. zv. mikrotome v debelosti 1/1000 mm. Število mikrotomov znaša pri človeških možganih do 30.000. Nova kopelj odstrani zdaj nepotreben parafin. Mikrotomi se pobarvajo in ta barvna kopelj beleži s svetlejšo modro, oz. temnejšo včasno snovjo vse podrobnosti staničevja. Nato se nalepi vsak mikrotom na posebno steklo. V tem stanju je gotov za raziskovanje. Sele na temelju podatkov vseh 30.000 mikro-tomov se lahko izdela točen »možganski ze-mljevid«. Prof. Vogt, ki vodi berlinski Vilje-mov zavod za možganska raziskovanja, je iz Moskve prinesel tri »zemljevide«, ki visijo zdaj v sprejemni dvorani berlinskega po-slojpa kot največja dragocenost. Samo boji-se-viki so tisti v sedanjih težkih časih denar za nabavo potrebnih aparatov, ki jih pogrešajo ostale prestolnice po Evropi. Trije moskovski »zemljevidi« so posneti po možganih Lenina, znanega komunističnega teoretičarja Bogda-nova in slaboumne žene-morilke. Raziskova-nje Leninovih možganov je hotelo pred vsem ugotoviti razliko med povprečno in Leninovo možgansko sliko. Strokovnjaki pripisujejo po-seben pomen t. zv. tretjemu ali piramidal-nemu možganskemu sloju, ki posreduje med posameznimi možganskimi deli in ki ima

vsled tega najvažnejšo ulogo pri procesu mišljenja. Prof. Vogt je ugotovil, da je bil ta sloj pri Leninu izredno razvit in v vseh ozirih nad-krilil ono stanje, ki ga opazujemo pri povpreč-nem človeku.

Stekleni planetarium. Monakovski inženjer Send-ner je dobil od Franklinovega muzeja v Filadelfiji naročilo, naj izdela stekleni nebesni globus. Ta globus, ki ima v premeru dva metra, je kopija onega, ki ga je Sendner pred leti izdelal za znani Nemški muzej v Monakovem. Konstrukcija je iz-redno fina in kaže ne samo medsebojno razmerje med planeti, marveč tudi njihovo gibanje v občem solničnem sistemu.

Pariski bankir Albert Oustric obsojen. Znani pa-riski bankir Oustric je bil te dni pred pariskim sodiščem obsojen na poldrugo leto ječe, ker so mu dokazali sleparije z delnicami raznih tovarov in bank. Ta slučaj je vzbudil v Franciji svojčas ogromen škandal, ker je bilo zapletenih tudi več uglednih politikov. Razven Oustrica je bilo obso-jenih še več njegovih pomagačev na zaporne kazni do enega leta. Obtoženim pa so oblasti zasegle tudi vse premoženje in bodo ubogi vlagatelji, ki so jih hoteli oigantili, dobili ves svoj denar nazaj.

Olajšani pešci

Zedinjene države so objavile novo vojno uredbo, ki hoče pred vsem zvišati gibčnost pešpolkov. Vojaki ne bodo nosili ničesar ra-zen pušk. V to svrbo dobi vsaka stotnija po-možen motorni oddelek, ki šteje pet oseb-nih avtomobilov, 8 motornih koles s priklop-nimi vozički, 13 težkih tovornih avtomobilov, 1 lažji tovorni avtomobil, ki bo vozil strelivo, 1 avtomobil-cisterno za vodo in pet motornih poljskih kuhinj.

Šolski radio

Angleška vlada je vpeljala radio pouk na vseh ljudskih in srednjih šolah. Posluhuje se ga predvsem za žive jezike. Strokovni učitelji za francoščino, nemščino, španščino itd. so slejkoprej navzoči v razredu, a poleg njih sodelujejo zvočniki, ki nudijo zglede za pra-vilno izgovarjavo tvdke »Linguafo«.

Smešnice

»Ne moreš si misliti, kako dolgo sem moral prigovarjati krojaču, da je vzel 200 dinarjev.«
»Neverjetno, ne razumem!«
»On je hotel imeti na vsak način 1000 Din.«

»Kaj, tako draga so jajca? Pred vojno je stalo eno kvečjemu 4 vinarjev!«
»Da — žalibog, nimam nobenih predvojnih jajc naprda!«

»Ti bi se moral oženiti že zaradi tega, da plačaš upnike.«
»Če moji upniki rabijo denar, naj se kar sami ženijo.«

»Zeni sem danes povedal, da se moramo v izdatkih zelo omejiti.«
»No, in — ?«
»Skenila sva, da se odpovem kajenju.«

A.: »Se bavite s športom?«
B.: »Seveda, kako naj si sicer čuvam svoje zdravje!«
A.: »Kateri šport pa gojite?«
B.: »Zbiram pošne znamke!«

Abesinski prestolonaslednik Asfan Wosen je pri-spel v Pariz, kjer bo 15letni mladenič študiral politične vede, da bi znal bolje vladati nad to eksotično državo.

Opečni format

Ljubljana, dne 8. decembra 1931.

Danes dopoldne se je pri Zbornici za TOI vršila anketa o standardizaciji opečnega formata za celo državo. Ministrstvo za gradbe hoče v najkrajšem času vpeljati s posebnim zakonom enoten format za celo državo, po katerem bi se povsod izdelovala opeka. Pri nas kakor tudi v ostalih delih države je večinoma v rabi opečni format 29/14/5,5 cm, po novem pa naj bi se vpeljal format 25/12/5,5 cm, ki je precej podoben nekaterim nemškim formatom.

Ankete so se udeležili zastopniki gradbenega ravnanstva, slavnih uradov v Ljubljani in v Mariboru, nadalje zastopniki inženerske zbornice, tehnične fakultete, dalje stavbne zadruge in opokarnarji iz ljubljanske okolice, skupno 200 gospodov. Poročilo je podal ing. Dimnik, ki je povdaril, kako imajo druge države urejeno enoten format opeke. Večinoma imajo še vedno po več formatov opeke. Dalje je navajal najprikladnejše formate z ozirom na solidnost stavbe kakor tudi z ozirom na

solidnost instalacije, toplote in mraza kakor tudi glede ekonomskih in socialnih razlogov. V nadaljnji debati se je udeleževal tudi ing. Skaberne, ki je navedel historiat dela za enoten opečni format v zadnjih letih ter ugotovil, da je bilo svoječasno zakonito določeno, da ostane format, kakor se je porabljal po Avstriji in se še danes tudi porablja v vseh nasledstvenih državah. Nadalje je še poročal univ. prof. dr. ing. Kralj, ki je bil svoječasno v ministrstvu na tozadevni konferenci, da je bilo na konferenci za enoten format precej razpoložljiva. G. Ogrin je poudaril, da je že pred 20 leti deloval za uvedbo novega formata opeke, na podlagi kalkulacij je prišel do zaključka, da bi se opeka podražila, ravno tako se tudi ne bi pocenilo izdelovanje opeke. Končno se je po vsestranskem razmotrivanju anketa v veliki večini izjavila, da je za sedanjí format ter je izrazila željo, da naj Zbornica zavrzi vse sile pri ministrstvu za to, da ostane pri sedanjem formatu. Ugotovljeno je bilo tudi, da so se Hrvatje izjavili za stari format opeke in pošli tozadevno izjavo ministrstvu.

Madrid 43.20, Amsterdam 205.60, Berlin 121.00, Stockholm 97.75, Oslo 95, Kopenhagen 96.25, Sofija 3.72, Praga 15.19, Varšava 57.45, Atene 6.70, Carigrad 2.40, Bukarešta 3.08, Helsinkis 7.50.

Dunaj. Dinar notira na Dunaju: valuta 12.60.

Vrednostni papirji

Tečaji domačih državnih papirjev so ostali danes v glavnem neizpremenjeni, le vojna škoda je bila nekoliko čvrstejša, dočim so bili zaključki po večerjanjem tečaju. Po slabšem tečaju kakor večeraj so bile zaključene begl. obveznice. Med dolar-skimi papirji je bilo 8% Blerovo posojilo nekoliko slabše, dočim se je 7% Bler pri izredno znatnem prometu učvrstil. Promet je bil na zagrebški borzi naslednji: vojna škoda 500 kom., begl. obv. 50.000 in 7% Blerovo posojilo 20.000 dol.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 54 bl. 7% Bler. pos. 47 bl. Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 54—57, agrarji 28—31, vojna škoda ar. 251—252, kasa 251—252 (250), 2. 245—250, 8% Bler. pos. 52—54, 7% Bler pos. kasa 40—46.25 (46), 46.50, 46.625, 47, 45.50, 7% pos. DHB 54 bl. 6% begl. obvez. (37.25).

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 889.30, Wiener Bankverein 11.65, Escomptes. 113, Zivno 77.75, Ruše 12.50, Mundus 93.50, Alpine 12.80, Trboveljska 32.75.

Žitni trg

Budimpešta. Tendence slabša, za koruzo stalna. Promet srednji. Pšenica marec 12.72—12.95, zaklj. 12.71—12.72, maj 13.63—13.78, zaklj. 13.62—13.63, rž marec 14.90—15.15, zaklj. 14.90—14.92, koruza maj 14.47—14.49, zaklj. 14.47—14.50.

Winnipeg. (Začetni tečaji.) Pšenica maj 63.50, jul. 64.25, okt. —.

Chicago. (Začetni tečaji.) Pšenica marec 56, maj 57.375, julij 56.25, sept. 57.50, koruza marec 39.75, maj 41.50, julij 43.125, sept. 43.50, oves maj 26.375, julij 25.875, rž maj 46.75.

Sport

Zavidanja vredni

so prijatelji zimskega sporta v Avstriji. Iz Sport-Tagblatta posnemamo vest, da so dobili tamkaj tudi v tretjem razredu posebne klope, na katerih bodo lahko potniki spali. Uprava Zveznih železnic je uredila posebne vozeve tretjega razreda, ki imajo na sedežih napravljene deske, ki se čez dan dvignejo, ponoči pa spuste, tako da je deska pripravljena za ležanje. Nahrbtnik pod glavo, pa se prijetno spi. Ravno tako so na poseben način pripravljene police nad sedeži. Skratka, za potovanje prijateljev zimskega sporta je v Avstriji dobro poskrbljeno. Železnice gledajo predvsem na to, da potniki potujejo udobno in pridejo na cilj, kjer se smučajo, lepo spočiti. Na ta način bo seveda marsikateri potoval v kraje, kjer se lepi smučarski tereni, in opustil smučanje okoli hiše. S tem, da nudi železnica take ugodnosti sportnikom, pomaga pasivnim krajem. Za ležišča v osebnih vagonih zahteva železnica malenkostno odškodnino. Tako v Avstriji.

Pri nas? Težko je govoriti o kaki udobnosti. Zimsko-sportna Zveza se bori že več let, da bi se vpeljali izletniški vlaki tudi pozimi. Ti vlaki so za Gorenjsko življenjskega pomena. Kdo si pa danes lahko privoščiti odhod na Gorenjsko že v soboto zvečer. Tak izlet je dražji najmanj 50 Din, kar je za sedanje razmere že lepa vsota. In vendar tak vlak ni nič težkega ali celo nemogočega. Izletniški vlaki, ki bi bili gotovo polni, bi vsako nedeljo vozili stotine smučarjev v kraje, ki so odvisni od tujkega prometa. Narodu v pasivnih krajih Slovenije bi bilo s tem veliko pomagano. Sicer pa kaj bi govorili o posebnih vlakih, ko pa niti pri rednih ni posebnih ugodnosti. Izletniki, ki so se vračali v nedeljo v Ljubljano, so videli v Ratačah, kako so bili preskrbljeni zagrebški potniki. Zagrebčani so se vozili v modernih Pullman-vagonih, v katere mi kranjski plebejci še smeli nismo. Za nas so bili dobri stari, razbiti in slabo kurjeni vagoni. Naravno, da je bilo dosti protestov, ki pa niso nič pomagali.

Pa še drugo ugodnost imajo smučarji v Avstriji. Za majhno pristojbino (1 šilling) ima vsakdo zavarovane smuči. Ravno tako ima Avstrijska smučarska Zveza zavarovane vse smučarje, ne samo tekmovalce. Plačati je treba le majhno pristojbino. Zavarovanci so proti nevarnostim, celo smrtnim slučajem, ter trajni in delni invalidnosti. Zato tudi ni čudno, da se tamkaj, kjer se nudijo take ugodnosti, smučarski sport še vse drugače razvija ko pri nas.

V prvi vrsti se mora gledati na potnika in mu nuditi za njegov težko prislužen denar primerne ugodnosti. Potem je treba šele delati propagando. Želijo bi, da bi merodajni činitelji vsaj malo gledali na udobnost potnikov. Spalnih voz ne želimo, ker za nas niso potrebni, nujno so pa potrebni izletniški vlaki s splošno polovično vožnjo čez ne četrtinsko. To je v interesu Gorenjske, ki živi od tujkega prometa.

Praška Staviša v Zagrebu

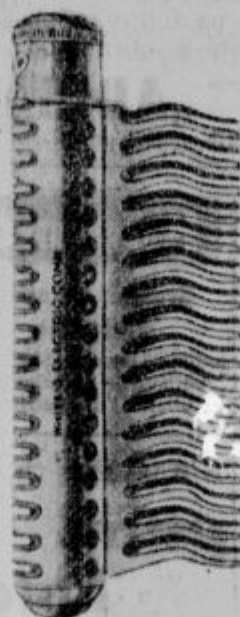
Kakor posnemamo iz zagrebških listov, igralci Slavije niso posebno navdušeni. Po igri z Gradnjakom so nekateri neodgovorni elementi napadli najboljšega igralca Srednje Evrope Svobodo. Zakaj so Svobodo napadli, se ne ve, najbrže, ker je »purgerjeme« zabil par golov. Svoboda je v pogovoru, kaj misli o zagrebškem nogometu, izjavil: Ako bi vaši igralci bolj pazili na obvladanje žoge kot na nasprotno igranje, bi bili veliko boljši igralci!

Kar tiče zadnjega odstavka, se tudi mi strinjamo. Saj smo v liginih tekmah videli, kako so ravno zagrebški klubi delali z našimi igralci. Upajmo, da so izjave Svobode zadele v živo. Nogomet je lepa igra, ne pa naskakovanje soigralcev. Za-

REŠITEV VAŠIH LAS

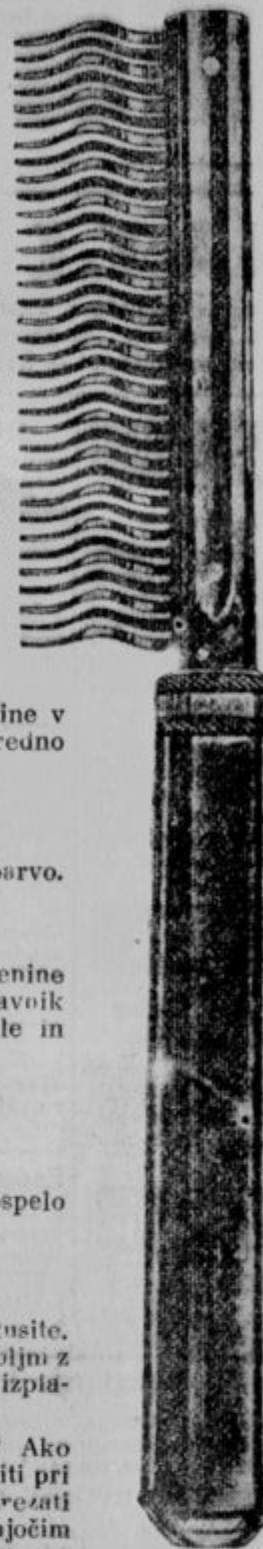
Žepni model »Handbag«
Din 100.—

Veliki model »Standard«
Din 200.—

Vporablajte redno

zjutraj in zvečer električni glavnik „White“ in v enem tednu bodo vaši lasje popolnoma spremenjeni. Mili električni tok, ki prihaja izpod lasišča, regenerira korenine in stori, da porastejo novi lasje. Vaši lasje bodo kmalu zopet bleščeči, mehki in valoviti in to kot učinek elektrike, brez nevarnosti in brez električnih tresljajev.

Imate li prhljaj?

Prhljaj povzročitelj večine bolezni lasišča izgine v nekoliko dneh in se nič več ne vrne, ako redno vporablja električni glavnik „White“.

Ali vam postajajo lasje sivi?

Sivi lasje dobe zopet svojo prvotno prirodno barvo.

Ali vam izpadajo lasje?

Na redkih in golih mestih, ako imate še korenine in ako zares redno vporablja električni glavnik „White“, vam bodo korenine ponovno oživele in vaši lasje na novo porastli.

1,250.000 električnih glavnikov „White“

se že nahaja v uporabi po vsem svetu in dospelo je že na tisoče navdušenih zahvalnic.

JAMSTVO!

Ne stane vas nič, samo da glavnik doma preizkusite. Ako niste v teku osmih dni popolnoma zadovoljni z glavnikom, nam ga lahko vnete in mi vam izplačamo popolen znesek.

Ali vam moremo staviti ugodnejšo ponudbo? Ako električnega glavnika „White“ ne morete dobiti pri svojem stalnem dobavitelju, tedaj izvolite izrezati priloženi kupon in ga nam poslati z odgovarjajočim zneskom in Din 15 za poštnino. Mi vam bomo po prejemu denarja takoj odposlati zahtevani model.

Z glavnikom dobavljena baterija traja več mesecev. Rezervna baterija za en in drug model stane 15 Din.

Električni glavnik „White“ prodajajo drogerije, parfumerije, lekarne in frizerski saloni.

Pozitiven dokaz!

Gospočinca D. Š. iz Siska nam piše: „Izvolite mi poslati dve bateriji za žepni glavnik „Handbag“, katerega sem pri vas kupila. Čutim, da mi glavnik „White“ deluje, ter ga hočem vsakomur toplo priporočiti.“

Naročilnica:

Gospodu Hinko Mayer i drug, parfum. oddelek, generalnima zastopnikoma za električni glavnik „White“ Zagreb, Praška ulica 6.

Pošljite mi po povzetju z baterijo in natančnim navodilom za uporabo komadov električnega glavnika »White« model »Standard« po Din 200.

komadov električnega glavnika »White« model »Handbag« po Din 100.

(Nepotrebno prečrtati.)

Naročam ta glavnik pod pogojem da mi boste, ako bi me tekom sedmih dni glavnik popolnoma ne zadovolji potem ko vam vrnem glavnik, moj denar popolnoma povrnil.

Ime _____
Naslov _____

ELEKTRIČNI GLAVNIK „WHITE“

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Sobota, 9. jan.: DVE NEVESTI. — Red C.
Nedelja, 10. jan. ob 15: »JURČEK«. Premijera mladinske igre. Izven.
Ob 20: »ZAPRAVLJIVEC«. Znižane cene.
Ponedeljek, 11. januarja: CVRČEK ZA PECJO. Red B.

OPERA

Začetek ob 20

Sobota, 9. januarja: LUIZA. — Red E.
Nedelja, 10. jan. ob 15: »CARMEN«. Znižane cene.
Ob 20: »VIKTORIJA IN NJEN HUZAR«. Znižane cene. Otroška predstava.
Ponedeljek, 11. januarja: zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 9. jan. ob 20: »VIKTORIJA IN NJEN HUZAR«. Ab. A.
Nedelja, 10. jan. ob 15: »RDEČA KAPICA«. Znižane cene. Otroška predstava.
Ob 20: »LUTKA«. Prvič.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 11. januarja ob 20: »ZEMLJA SMEHLJAJA«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Borza

Dne 8. januarja 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali tečaji Bruslja in Curiha. Višji so bili tečaj Londona, Newyorka, Prage in Trsta. Slabšeji pa so bili tečaj Amsterdama in Pariza. Promet je bil slab, ker je Narodna banka dajala devize samo za kritje že zapadlih menic in za račune od 1. januarja dalje. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo prišlo v ponedeljek do obnovitve deviznega prometa z Avstrijo.

Ljubljana, Amsterdam 2256.05—2262.80, Bruselj 782.21—784.57, Curih 1097.85—1101.15, London 187.83—195.33, Newyork 5608.56—5625.56, Pariz 220.72—221.38, Praga 166.65—167.15, Trst 283.41—289.41.

Zagreb, Amsterdam 2256.05—2262.80, Berlin 13.25—13.35 (13.40 privat), Bruselj 782.21—784.57, London 187.83—195.33, Milan 283.41—289.41, Newyork kabel 5630.56—5647.56, ček 5608.56—5625.56, Pariz 220.72—221.38, Praga 166.65—167.15, Curih 1097.85—1101.15, Madrid (privatno) 4.65 den., 5.65 zaključek.

Skupni promet brez kompenzacij 3.80 milj. Curih, Beograd 9.10, Pariz 20.1050, London 17.5750, Newyork 512.87, Bruselj 71.25, Milan 26.10,

FOTOAPARATE

svetovnih trvdh Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani

Zahtevajte cenik!

Za naš denar naj se kupujejo naši domači proizvodi!

Adria
prašek za pecivo
izpopolnjen s sladkorjem
in vanilijem

Vanilin
s sladkorjem
za pecivo

Pekin
s sladkorjem
za pecivo

Se vsak izum se je tekom časa izpopolnil. Do najvišje popolnosti se je pa dvignil pečivni prašek naše domače znamke »ADRIA«, ki tudi Jamči za sigurno in popolno uspešje. Nekaj izbranih receptov je od tistih na samih vrečkah blaga; ako pa želite kaj posebnega, izvolite se obrniti na Tovarno pečilnih praškov »ADRIA« LJUBLJANA, poštni predal št. 124

Obri
Fr. Ševčik Ljubljana
Zidovska ul. 8. - Orožje,
municijska, vse lovske potrebe
po znižanih cenah. Na večja izbira. Zadržite cenike!

KAREL OKORN
krznarski pomočnik
danes 8. t. m. ob 8 zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, Bogu vdano zatisnil svoje trudne oči.
Pogreb pokojnika se bo vršil v nedeljo 10. januarja ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti Smartinska cesta 16 na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, 8. januarja 1932.
ZALUJOČI OSTALI.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službo dobe

Vajenca
za slaščičarsko in medicinsko obrt sprejem. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. E. Starij, slaščičarna — Krško.

Vajenca
poštenega, krepkega, s predpisano predizobrazbo za specerijsko trgovino, sprejemem takoj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 195.

Pouk
Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Stanovanja
Kabinet
z ali brez hrane se odda. Tavčarjeva ulica 4, desno.

Izpadanje las
bolečine lasišča, temena, prhljaj, srbež in drugo preneha hitro in zanesljivo, lasje se zopet zarastejo, prhljaj in srbež izgine. Če uporabljate RASTLINSKI IZVLEČEK IZ KOPRIV.
Stekleničica 20 Din. Proizvaja in razpošilja stara. i. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije. lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb. Jelačićev trg 20.

Dve stanovanji
eno z dvema sobama, eno s tremi sobami, se takoj odda v Zeljarski ulici št. 11.

Sobo
z železni pečico, isče gospodična, najraje v bližini Sv. Petra. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nujno«.

Sobica
v sredini mesta se odda mirni gospodični. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 257.

Velika soba
opremljena, s posebnim vvhodom s stopnišča, se odda v Ljubljani. Kralja Petra trg 3.

Sobico
iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mirno« št. 235.

Enosobno stanovanje
v kleti se odda s 1. februarjem. Poizve se na Vodovodni cesti št. 26.

Citajte in širite »Slovenca«!

Mesečne sobe
odda hotel Tivoli. Cena 260 do 360 Din s postrežbo.

Vnajem
Lep salon
za klube ali društva odda mesečno hotel »Tivoli«.

Lokal
na Bregu oddamo. Poizve se: Breg 2/II.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Kupimo ležec parni kotel

s kurilno ploskvijo od 35 do maksimalno 50 m². Po možnosti z obratnim pritiskom 8 atmosfer v obratno zmožen stanju, proti predložitvi certifikata. — Tovarna zaves »Stora« d. d. v št. Vidu n. Ljublj.

Prodamo

Psica
volčje pasme napredaj pri Iv. Mrharju, Stanežice, št. Vid n. Ljubljano.

Konj
težak, 16 in pol visok, petleten, brez hibe, ceno napredaj. — Poizve se: Ljubljana, Opekarska cesta št. 31.

Perutinarstvo

Amalije Lottspeich v Rimskih Toplicah prodaja poceni čisto pasmo kokoši Rhodeländer, amerik. Leghorn in Khaki-Campbell race, priznane najboljša vrsta jajčaric. Mnogo priznanj na razstavah!

Pohištvo

Moderne spalnice iz trdega in mehkega lesa, kuhinjske opreme in razno drugo pohištvo dobite najceneje pri MATIJA ANDLOVIC, Komenskega ulica št. 34.

Puška
dvocevka, lahka, kal. 16, fino noseča, za brezdimni smodnik, napredaj. Poizve se: Ljubljana, Opekarska cesta št. 31.

Kompletno opremo
spalne sobe in kuhinje, radi odhoda poceni prodam. Vprašati v Rožni dolini cesta VIII. št. 2, I. nadstr.

Pšenčno moko
najboljših mlinov
nudi najceneje veletrgovina krita in mlevskih izdelkov
A. VOLK, LJUBLJANA
Realjeva cesta 24.

Nogavice
rokavice, robce, perilo, torbice, kravate
nizke cene, samo pri PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
lekarnar — SISAK
Varujte se potvorb

Inserirajte
v
»Slovenca«!

Franc Smrekar
delovodja Kranjske industrijske družbe
v 69. letu starosti. Pogreb nepozabnega nam rajnika se bo vršil v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 16 iz hiše žalosti na Savi na mestno pokopališče.
Jesenice, št. Vid n. Lj., Bjelovar, Šibenik, 8. januarja 1932.
Zalujoče rodbine:
SMREKAR, TORKAR, ARHAR in NOČ.

Franc Smrekar
tovarniški delovodja
danes po dolgi in mučni bolezni umrl.
Pogreb draga tovariša bo v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 16 iz hiše žalosti na Savi na mestno pokopališče.
Pokojnika ohranimo v trajnem spominu!
Jesenice, dne 8. januarja 1932.

France Smrekar
delovodja Kranjske industrijske družbe
Pogreb nepozabnega tovariša se bo vršil v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 16 iz hiše žalosti na Savi na mestno pokopališče.
Pokojnika ohranimo v blagem spominu!
Jesenice, dne 8. januarja 1932.
ODBOR.

Jožeta
k Sv. Križu, se vam pristočno zahvaljujemo. — Vaše pobožne molitve, tolažilne besede, prekrasni venci in cvetje, ubrano petje in drugi dokazi iskrenega sožalja so nam bili v trenutkih žalosti velika uteha.
Bog vam povrni!
V Mostah, dne 8. prosinca 1932.
DRUŽINA JAKLICEVA.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Medtem ko sta Opalo in Suro pobirala zlato, ki se je bilo sesulo s tehtnice, in jima je še Oso pomagal, ko se je zahvalil kraljici, je Ena pobrala Kvinkijevo glavo in jo zavila v togo, česar ni nihče opazil.

»Na konja, kraljica, in v tabor!« je dejal Opalo, ko so bili gotovi.

Oso je žalostno gledal, zakaj težko mu je bilo, da ne bo mogel spremljati kraljice.

Pa ga je potolažil Suro.

»Nič se ne boj, ne pustimo te, da bi te spet zajeli Rimljani! Pohiti, tam za prvim grmovjem čaka s konjem Empeto, ki je naju spremljal. Njegov konj lahko ponese oba!«

Oso je poskočil in ni čutil nog, tako je šel.

In še so trije jadri konji vzbrzeli čez ravan, ko da jih nese veter. Med potjo je kraljica izvedela, da Epula ni v taborišču, a da ga vsak čas pričakujejo, če se ni že vrnil med tem, ko sta onadva, Opalo in Suro, odšla ponjo. Na Belenovo ostrvo da je odšel k stravi njenega očeta, ki ga je dal žrec Seko prepeleti z Medejskega gradišča.

Epulo se ni bil še vrnil, ko so pritopotali in prhrzali spenjeni konji z Eno, Opalom, Surom in še z Empetom in Osom skozi temni les do tihega gorenjega Timavskega jezera in okoli njega do taborišča, kjer je bilo vse živo, čeprav so šle zvezde že proti jutru.

»Da niso zaspani!« se je začudil Oso na konju za Empetovim hrbtom.

»Kaj bi bili zaspani, če še jaz nisem, ki sem prebdel dve noči! Ali misliš, da so mogli spati, ko so težje čakali kraljice kakor kralja!« je odvrnil Empeto.

»Če bi ne bilo mene, bi je ne pričakali!« se je pozdel Oso, ki se ga je lotevala prešernost.

»Ne širokousti se! Kajpa, ti si pripravil zlato, ki naj bi kraljico otelo! Belena, Belena zahvali, da te je kraljica rešila rimskega volka, kateremu bi moral sicer streči svoj živ dan!«

Prijezdili so v tabor in Oso je moral požreti odgovor, čeprav ga je imel na koncu jezika, zakaj vojniki, ki so čakali ob ognjih, so zagledali kraljico, planili pokonci in jo vzprejeli z radostnimi klici, kateri so rastle v oglušujoč vihar navdušenja, da je odmevalo iz temnega lesa, budečega se v rano jutro, iz tihih globeli, ki so se sanjale v lesu, od belih pečin in ostrih čeri, ko da bi oživila vsa zemlja Karnov in bi pozdravljala svojo kraljico.

XVII.

Ko so se menjale v Akvileji ob Pretorijskih vratih straže, je prva straža povedala drugi, da sta odšla dva, očitno nadzorujoči centurio s svojim optijom — narednikom, iz tabora in se nista še vrnila.

»Mogoče sta obhodila vse utrde in se vrnila pri drugih vratih,« je menila izmenjena straža, »a vendar glejte, da boste budni in je ne izkupite! Centurioni niso Quinctius, ki te dni vse dovoli, da mora biti človek vesel takega poveljnika!«

Tako je šla beseda od prve nočne straže do druge

in od druge do tretje in četrte straže, ki je budna pričakala jutro, a centuriona in njegovega spremljevalca ne.

»Oni, ki so čuli prvo vigilijo, so nas vse povlekli, da bi nam ukrali spanje, ko so vedeli, da smo ga po veselih nočeh potrebn! O, pridejo že spet na vrsto, da jih potegnemo tudi mi!« so se jezili, ko se je začelo zoriti in se je ravan pred njimi dramila in budila v novo življenje.

»Kra ... kra ... kra ...«

Krokarji, ki so se spreletavali tam onkraj mosta okoli visokega topola v ravni, so kakor izzivali stražo s svojim hripavim glasom. Nenavadno veliko jih je bilo in drli so se, kot bi se delali norca iz solnca, ki ni še vzšlo. Iz jeze in radovednosti so jih neprespani stražniki začeli opazovati in čudili so se, kaj imajo črni ptiči pod drevesom in v drevesu, da jih je toliko in se tako ženejo.

Gledali so in gledali, črnih ptičev je bilo vedno več. Od vseh strani so se priletavali in sedali na topol ter se spuščali na tla.

»Skoči in poglej, kaj imajo!« je pozval eden izmed straže, ki je menil, da je le treba pogledati, kaj je privabilo gavrane, da jih je kar črno in so drug drugemu v napotje.

Ni bilo treba reči dvakrat; kar dva sta se pognala izpred vrat proti topolu.

»Kra ... kra ... kra ...« so se zadržli gavrani v zboru, ko so opazili, da se bližata legionarja, in nekaj jih je zletelo v vrh topola, kjer so se zazibali na upogibajočih se vejah, drugi pa so krožili po zraku in se spustili daleč v ravnini na tla, da bi se vrnili, ko mine nevarnost.